

DO KRAJA ZEMLJE

– odlomak iz romana –

PROLOG, 1967.

Ej, devojko, tišina!
 Ko je to?
 Tiho! Sve si probudila!
 Ali ja sam je držala
 Koga?
 Na steni, sedeli smo zajedno
 O kakvoj steni pričaš? Hajde da spavamo
 Onda je ona samo pala
 Sva ta vika i pevanje
 Ali ja sam spavala
 I vikala si!
 Pustila mi je ruku i pala
 Prekini, spavaj
 Upali neko svetlo
 Jesi li ti luda? Ubiće nas ako ga upalimo
 Čekaj malo
 Šta je?
 Pevala sam?
 Pevala, vikala, sve. A sada tišina
 Šta sam pevala?
 Šta si pevala?
 U snu, šta sam pevala u snu?
 Kako ja mogu da znam šta si pevala? Gomila uzvika. Eto šta si pevala. Šta sam pevala,
 to bi ona htela da zna...

Ne sećaš se koja je to pesma bila?
 Čuj nju, pa jesi ti luda? Ja sam jedva živ
 Ali, ko si ti?
 Soba broj tri
 I ti si izolovan?
 Moram da se vratim
 Nemoj da ideš... Jesi li otišao? Čekaj, halo... Otišao... Ali šta sam pevala?

I naredne noći on ju je probudio, ponovo ljut što peva iz sveg glasa i budi celu bolnicu, a ona ga je molila da se seti da li je ista pesma kao i sinoć. Morala je to da dozna zbog svog sna koji je sanjala skoro svake noći tih godina. Jedan potpuno beo san. Sve je u njemu bilo belo, i lice i kuće i drveće i mačke i psi i stena na rubu litice. I Ada, njena riđokosa prijateljica, takođe je bila potpuno bela, bez kapi krvi u licu i telu. Bez kapi boje u kosi. Ali on opet nije mogao da se seti koja je to pesma bila. Celo telo mu je drhtalo, a ona mu je uzvraćala drhtanjem sa svog kreveta. Mi smo kao par kastanjeta, rekao je on, i na svoje iznenađenje, ona se nasmeja blistavim smehom koji ga zagolica iznutra. Potrošio je svu snagu na putovanje od svoje sobe do njene, trideset pet koraka, odmarajući se posle svakog od njih, držeći se za zidove, ragastove, prazna kolica za hranu. Sada je šljapkao preko lepljivog linoaleuma kod njenih vrata. Nekoliko minuta oboje su teško disali. On je hteo da je ponovo natera u smeh, ali nije mogao više da govori, a onda je sigurno zaspao i spavao sve dok ga nateran glas nije probudio.

Kaži mi nešto

Šta? Ko je to?

Ja sam

Ti...

Kaži mi, jesam li sama u ovoj sobi?

Otkud bih ja to znao?

Je l' ti to, kao, drhtiš?

Da, drhtim

Kolika ti je?

Večeras je bila četrdeset

Moja je četrdeset s tri. Kada se umire?

Kada je četrdeset dva

To je blizu

Ne, ne, još imaš vremena

Nemoj da ideš, plašim se

Je l' čuješ?

Šta?

Kako je odjednom sve utihnulo?

Da li je pre bilo tutnjave?

Topovi

Spavam, a onda, iznenada, ponovo je noć

Zato što je napolju sve zamračeno

Mislim da pobeđuju

Ko?

Arapi

Taman posla

Okupirali su Tel Aviv

Šta to... ko ti je to rekao?

Ne znam. Možda sam čuo.
Sanjao si.
Ne, neko je to rekao, ovde, pre, čuo sam glasove
To je od groznice. Noćne more. I ja ih imam
Moj san... Bila sam s prijateljicom.
Možda ti znaš
Šta?
Iz kog pravca sam došao
Ovde ništa ne znam
Koliko još dugo?
Ne znam
Ja, četiri dana. Možda jedna nedelja.
Čekaj, gde je medicinska sestra?
Noću je na Internoj A. Ona je Arapkinja
Kako to znaš?
Čuje se kada govori
Treseš se
Moja usta, moje celo lice
Ali... gde su svi ostali?
Nas ne vode u sklonište
Zašto?
Da ih ne zarazimo
Čekaj, znači, samo smo mi...
I medicinska sestra
Mislila sam
Šta?
Kada bi mogao da mi je otpevaš
Ponovo počinješ s tim?
Možeš samo da je pevušiš
Idem ja
Da je obrnuta situacija, ja bih ti je otpevala
Moram da se vratim
Gde?
Gde, gde, da legnem sa svojim precima, da me tugom dovedu do groba, eto gde
Šta? Šta je to bilo? Čekaj, da li te znam? Hej, vrati se

* * *

I naredne noći, pred ponoć, došao je do njenih vrata i grdio je i žalio se da peva u snu, budeći njega i ceo svet, a ona se nasmejala za sebe i upitala ga da li je njegova soba doista toliko daleko, i on je tada shvatio, čuvši njen glas, da nije tamo gde je bila prethodne noći i noći pre te.

Zato što sada *sedim*, objasnila je ona. On oprezno upita: Ali zašto sediš? Jer nisam mogla da spavam, reče ona. I nisam pevala. Sedela sam, čutala i čekala da dođeš.

Oboje su pomislili da postaje još mračnije. Novi talas vreline, koji možda nije imao nikakvu vezu s njenom bolešću, podigao se od Orinih nožnih prstiju i ostavio crvene fleke na njenom vratu i licu. Dobro je da je mrak, pomisli ona i pokri vrat kragnom na pidžami. Na kraju, i dalje kod vrata, on meko pročisti grlo i reče: Pa, moram da se vratim. Ali zašto? upita ona. Rekao je da mora pod hitno da se polije katranom i perjem. Ona nije shvatila, ali onda jeste i nasmejala se. Dođi, tupane, dosta s tom glumom, pripremila sam stolicu za tebe odmah do mene.

Pridržavao se za ragastov, metalne ormane i krevete, i onda se zaustavio, još daleko, oslonio se rukama na prazan krevet i glasno dahtao. Ovde sam, zastenjao je. Priđi bliže, reče ona. Čekaj, treba da dođem do daha. Mrak joj je dao hrabrost i ona reče glasnim glasom, glasom zdravlja, plaža, igranja i plivanja. Čega se bojiš? Ne ujedam. On promumla: Dobro, dobro, shvatio sam, ali jedva sam živ. Njegovo gundanje i način na koji je s naporom vukao noge doista su je dirnuli. Mi smo kao neki ostareli par, pomislila je.

Jaol

Šta se desilo?

Jedan od ovih kreveta je upravo odlučio... Jebiga! Jesi li čula za Zakon zlobnog...

Šta si rekao?

Zakon zlobnog nameštaja – čula si za njega?

Dolaziš li ili ne?

Podrhtavanje nije prestajalo i ponekad se pretvaralo u pravu drhtavicu, a kada su razgovarali, reči su im bile iseckane i često su morali da sačekaju pauzu u drhtanju, kratkotrajno smirivanje lica i usnih mišića, i onda bi brzo izgovarali reči visokim, napetim glasovima, i zamuckivanje je lomilo rečenice u njihovim ustima. Koliko-imaš-godina? Šesnaest-a-ti? I-četvrt. Imam-žuticu-a-ti? Ja? reče on. Mislim-da-je-u-pitanju-upala-jajnika.

Tišina. On zadrhta i teško uzdahnu. Uzgred-budi-rečeno-to-je-bila-šala, reče on. Nije smešna, reče ona. On zastenja: Pokušao sam da je nasmejem, ali njen smisao za humor je previše... Ona se uspravi i upita ga kome je to govorio. On odgovoru: Čoveku koji mi piše viceve, mislim da ću morati da ga otpustim. Ako ovog časa ne dođeš i ne sedneš pored mene, počecu da pevam, pripreti mu ona. Smeh mu je bio kreštav kao magarčevo njakanje, pravi samostalan smeh, i ona ga u potaji proguta kao lek, kao nagradu.

On se toliko smejaio njenoj glupoj maloj šali da se jedva oduprla da mu ne kaže da u poslednje vreme više ne uspeva da natera ljude da se valjaju od smeha kao nekad. „Kada je u pitanju humor, ona je kô testera“, pevali su o njoj na ovogodišnjoj purimskoj zabavi. I to nije bio mali nedostatak. Nju je to onesposobilo, tj. novi defekt koji je mogao da se uveća i zakomplikuje. Osetila je da je to na neki način povezano s drugim kvalitetima koji su menjavali poslednjih godina. Intuicija, na primer. Kako je moguće da takva odlika odjednom nestane? Ili umeće da kaže pravu stvar u pravom trenutku. Umela je to nekad, a sada je i to iščezlo. Ili sama domišljatost. Nekada je bila baš oštra. Varnice su letele iz nje na sve strane. (Mada je to, tešila se, bila samo pesmica za Purim i možda nisu uspeli da smisle bolju rimu za „Esteru.“) Ili njeno osećanje ljubavi, iznenada pomisli. Možda je to bio deo njenog propadanja – to gubljenje sposobnosti da nekoga stvarno voli, da gori od ljubavi, kako su devoj-

čice pričale, kao u filmovima. Oseti bol pri pomisli na Ašera Fajnblata, svog prijatelja koji je išao u vojni internat, koji je sada bio vojnik i rekao joj na stepenicama između Pevznerove i Josifove ulice da mu je ona bliska duša, ali je nije tom prilikom ni pipnuo. Nijednom tokom dve godine nije je on dotakao dlanom ili prstom i možda je to nedoticanje takođe imalo veze s tim, i duboko u srcu osećala je da je sve nekako povezano i da će stvari stalno postajati sve jasnije i da će ona nastaviti da otkriva parčiće onoga što ju je čekalo.

Načas ugleda sebe u pedesetoj godini, visoku i tananu i sasušenu, cvet bez mirisa koji je hodao širokim, brzim koracima, pognute glave, sa slamnatim šeširom širokog oboda koji joj je krio lice. Dečak s magarećim smehom i dalje je pipao u potrazi za putem koji je vodio prema njoj, približio bi se pa se potom ponovo udaljio – kao da je to namerno radio, shvatila je, kao da je to bila igra za njega – a on se kikotaio i šalio se na račun svoje nespretnosti i obletao sobu u krugovima i povremeno joj tražio da kaže nešto kako bi znao gde se nalazi: Kao svetionik, objasnio je, ali zvučni. Pametnjakoviću, pomisli ona. On je napokon stigao do njenog kreveta i pipao dok nije našao stolicu, srušio se na nju i disao teško kao neki starac. Mogla je da oseti znoj njegove bolesti i skinula je jedno čebe sa sebe, dala mu ga, a on se umotao i ništa nije rekao. Oboje su bili iscrpljeni i oboje su se grčili, drhtali i stenjali.

Tvoj glas, rekla je ona kasnije, zvuči mi poznato. Odakle si? Iz Jerusalima, reče on. Ja sam iz Haife, reče ona uz malo izraženiji naglasak. Dovezli su me ovde iz bolnice Rambam u kolima za hitnu pomoć zbog nekih komplikacija. I ja ih imam, on se nasmeja, moj ceo život je komplikacija. Začutili su. On se češao po stomaku grudima i gundao, a i ona je takođe gundala. Ovo je najgore, reče ona, zar ne? I ona se češala, i to sa svih deset noktiju. Ponekad poželim da oderem celu kožu sa sebe, samo da taj svrab prestane. Svaki put kada bi počela da govori, on bi čuo blag lepljiv zvuk razdvajanja njenih usana i osetio bi kako mu pulsiraju vrhovi prstiju na rukama i nogama.

Ora reče: Vozač kola za hitnu pomoć je rekao da su im u ovakvo vreme kola za hitnu pomoć potrebija za druge stvari.

Jesi li primetila da su ovde svi ljuti na nas? Kao da smo namerno...

Zato što smo ostali poslednji od zaraženih.

Poslali su kući sve koji su se makar malo bolje osećali. Pogotovo vojnike. Šutnuli su ih natrag u vojsku da bi stigli na vreme za rat.

Znači, stvarno će biti rata?

Je l' se ti to šališ? Rat traje već bar dva dana.

Kad je počeo? upita ona šapatom.

Prekjuče, mislim. A to sam ti već rekao, juče ili prekjuče, ne mogu da se setim, dani mi se mešaju.

Tako je, rekao si... Ora je zanemela. Parčići neobičnih i strašnih snova lutali su njenim telom.

Kako nisi čula? promrmlja on. Sve vreme se čuju sirene i topovi, a čuo sam i kako negde sleće helikopter. Do sada sigurno ima milion nastradalih.

Ali, šta se događa?

Ne znam, a ovde nema nikoga s kim bi se moglo razgovarati. Uopšte nemaju strpljenja za nas.

Ko onda brine o nama?

Sada je tu samo jedna mršava mala arapska žena, ona koja plače. Jesi li nju čula?

Zar to neka osoba plače? zapanjila se Ora. Mislila sam da cvili neka životinja. Jesi li siguran?

Osoba je, sasvim sigurno.

Ali, kako da je nisam nikad videla?

Ona kao nešto dolazi i odlazi. Obavlja testiranja i ostavlja poslužavnike s lekovima i hranom. Samo je ona ovde, i danju i noću. Usisao je obraze i zamišljeno rekao: Čudno je da je jedina osoba koju su ostavili s nama jedna Arapkinja, zar ne? Verovatno ne dozvoljavaju Arapima da brinu o ranjenima.

Ali, zašto plače? Šta joj se desilo?

Otkud ja znam?

Ora se iznenada uspravi i telo joj očvrsnu, i ona reče pribrano, mirno: Kažem ti, okupirali su Tel Aviv. Naser i Husein već piju kafu u Ulici Dizengof.

Otkud ti to? Zvučao je preplašeno.

Čula sam sinoć ili, možda, danas, skoro sam sigurna, verovatno s njenog radija, čula sam, okupirali su Barševu i Aškelon i Tel Aviv.

Ne, ne, to nije moguće. Možda je to zbog visoke temperature, zbog te tvoje groznice, jer to ne dolazi u obzir! Luda si, nema šanse da oni pobede.

Ima, ima, promrmlja ona za sebe i pomisli: Šta ti uopšte znaš o tome šta može a šta ne može da se desi.

* * *

Kasnije, kada se probudila iz kratkog dremeža, potražila je dečaka. Jesi li još ovde? Šta, da. On uzdahnu. U sobi je sa mnom bilo devet devojčica, a jedino sam ja ostala, zar to nije bez veze? Dečaku se dopadalo to što ni posle tri noći još nije znao njeno ime, a ni ona njegovo; dopadale su mu se takve male misterije; u crticama koje je pisao i snimao kod kuće na svoj magnetofon, i u kojima je igrao sve uloge – decu i starce i žene i duhove i kraljeve i divlje guske i čajnike koji govore i sve ostale svoje likove – često su postojale takve male igre, stvorenja koja su se pojavljivala i iščezavala, likovi koje su drugi likovi zamišljali. U međuvremenu se zabavljao nagađanjem: Rina? Jael? Možda Liora. Deluje kao da je neka Liora, pomislio je. Osmeh joj je pun svetlosti, što znači da u njenom imenu mora da postoji or.

Isto je i u njegovoj sobi, rekao joj je. Iz sobe broj tri već su skoro svi otišli, uključujući vojnike. Neki su jedva mogli da hodaju, ali su ih ipak slali u njihove jedinice, i sada je samo još jedan momak s njim, koji nije vojnik, već neko iz njegovog razreda koji je došao pre dva dana s temperaturom od četrdeset jedan s dva, koju ne mogu nikako da mu skinu, i on po ceo dan sanja i priča sebi hiljadu i jednu noć... Čekaj malo, prekinu ga Ora. Da li si ikada trenirao u Vingejtu? Da li slučajno igraš odbojku? Avram uzasnutu kriknu. Ora je uspela da se ne nasmeje i zadržala je ozbiljan izraz lica: Zar nema nekog sporta u kojem si dobar? Avram se načas zamisli. Možda kao džak za udaranje, rekao je. Pa, u kom si onda omladinskom pokretu? Ni u jednom, reče on uz osmeh. Ni u jednom pokretu? trgnu se Ora. Šta si onda? Ne reci mi samo da ti jesi u nekom pokretu, reče Avram i dalje nasmejan.

Zašto da ne? Ora se uvredila. Zato što će to sve da nam pokvari, reče on uz prenatrzan uzdah. Zato što sam počinjao da mislim da si ti savršena devojka. Ha! izlete iz nje. Slučajno sam u Mahanot Olim. On istegnu vrat i isturi usne i, na njeno iznenađenje, ispusti dug, tužan pseći urlik u pravcu tavanice. Strašno je to što si mi rekla, reče on. Jedino se nadam da će medicina uskoro pronaći lek za tvoje patnje. On je brzo lupkala nogom. Stani malo, znam! Zar nisi ti bio sa svojim drugarima jednom u kampu Jesod Hamaale? Zar niste tamo u šumi podigli svoje šatore?

Dragi dnevniče, uzdahnu Avram s jakim ruskim naglaskom. U ponoć jedne hladne i burne noći, kada sam, jadničak, najzad sreo devojku koja je bila sigurna da me odnekle poznaje... Ora prezirivo šmrknu. Da skratim, reče Avram, ispitali smo svaku mogućnost i, posle odbacivanja svih njenih groznih ideja, došao sam do zaključka da smo se možda znali u budućnosti.

Ora oštro vrisnu, kao da ju je neko ubo iglom. Šta se desilo? upita Avram blago, zaražen njenim bolom. Ništa, reče ona. Ništa se nije desilo. Krišom je piljila u njega, pokušavajući da proдре kroz mrak i napokon vidi ko je on.

Nekako, u natpitičjem naporu, odleteo je do sobe broj tri sleteo na ivicu kreveta njegovog školskog drugara, a on je takođe drhtao i uzdisao i češao se u snu. Ovde je tako tiho, promrmlja Avram. Jesi li primetio kako je tiho noćas? Usledila je duga tišina. Onda drugi dečak progovori promuklim glasom: Ovde je kao u grobu, možda smo već mrtvi. Avram se zamisli. Čuj, reče on, kada smo bili živi, mislim da smo učili u istom razredu u školi. Dečak ne reče ništa. Pokušao je da podigne glavu i pogleda u Avrama, ali nije mogao. Posle nekoliko trenutaka on zaječa: Kada sam bio živ, nikada nisam ništa učio ni u jednom razredu. To je tačno, reče Avram uz tanušni osmeh divljenja. Kada sam ja bio živ, onda je stvarno u mom razredu bio jedan momak koji nikada nije ništa učio. Momak po imenu Ilan. Neverovatan snob, nikada nije ni s kim razgovarao.

O čemu bi on uopšte mogao da razgovara s vama? S tom gomilom beba, mekušaca, koji pojma nisu imali.

Zašto? upita Avram tiho i zajedljivo. Šta ti znaš što mi ne znamo?

Ilan se podrugljivo nasmeja, i onda su mirno sedeli, tonući u nemiran san. Negde daleko, u sobi broj sedam, Ora je ležala u krevetu i pokušavala da dokuči da li se sve to stvarno desilo. Prisjetila se da se nedavno, pre nekoliko dana, dok se vraćala s vežbanja na tereniima kod Tehniona, onesvestila na ulici. Setila se da ju je doktor u bolnici Rambam odmah upitao da li je bila u nekom od novih vojnih kampova podignutih u pripremi za rat, te da li je nešto jela ili koristila nužnike. Odmah su je odveli od kuće, potom je prognali u neki neobičan grad i smestili u potpunu izolaciju na trećem spratu male, bedne, zapuštene bolnice u gradu koji joj je jedva bio poznat. Nije znala da li je njenim roditeljima i prijateljima doista bilo zabranjeno da je posećuju ili su je, u stvari, posetili dok je spavala, stajali bespomoćno oko kreveta i pokušavali da je ožive, obračali joj se, dozivali, i napokon otišli, osvrnuvši se da je poslednji put pogledaju: Sramota, tako dobra devojka, ali ništa se tu ne može, život ide dalje i mora da se gleda ispred sebe, i sada je rat i potrebna nam je sva naša snaga.

Umreću, iznenađeno promumla Ilan.

Koješta, reče Avram, rasanjujući se. Živećeš, još dan-dva i bićeš...

Znao sam da će se to desiti, tiho reče Ilan. Bilo mi je jasno od samog početka.

Ne, ne, reče Avram, već isprepadan. Šta to govoriš, nemoj tako da misliš.

Nikada nisam poljubio neku devojkicu.

Hoćeš, reče Avram. Ne plaši se, sve je u redu, stvari će se srediti.

Kada sam bio živ, rekao je Ilan kasnije – možda ceo sat kasnije – bio je jedan klinac u mom razredu koji mi je bio negde do jaja.

To sam bio ja, nasmeja se Avram.

Nikada nije mogao da začuti.

Taj sam.

Uvek je pravio nekakvu gužvu.

Taj sam, to sam ja!

Gledao sam ga i mislio: Taj momak, kada je bio mali, tata ga je na smrt lemao.

Ko ti je to rekao? upita Avram zabrinuto.

Ja posmatram ljude, reče Ilan i zaspao.

Razdražen, Avram raširi krila i polete niz savijeni hodnik, sudarajući se sa zidovima, dok nije napokon sleteo na svoje mesto na stolici pored Orinog kreveta. Zatvorio je oči i grčevito zaspao. Ora je sanjala Adu. U svom snu, bila je sa Adom na istoj beskrajnoj ravnici kojom su njih dve šetale skoro svake noći, čutke se držeći za ruke. U ranim snovima one su sve vreme razgovarale. Izdaleka su mogle da vide stenu koja se nadnosila nad ambis. Kada se Ora usudila da je pogleda sa strane, videla je da Ada više nema telo. Jedino što je ostalo bio je glas, brz i budan i oštar kao što je uvek bio. Pritisak stisnutih šaka takođe se i dalje osećao, sa očajnički isprepletenim prstima. Krv u Orinoj glavi je tutnjala: Ne puštaj, ne puštaj, ne puštaj Adu, čak ni za trenutak...

Ne, šapnu Ora i probudi se uz trzaj, okupana ledenim znojem, tako sam glupa...

Pogledala je u mesto gde je Avram čamio u mraku. Vena na njenom vratu počeo da pulsira.

Šta si rekla? On se probudi i pokuša da se namesti na stolici. Stalno je klizio s nje na pod, neka despotska sila vukla ga je da priligne, da odmori svoju nepodnošljivo tešku glavu.

Imala sam prijateljicu koja je pomalo govorila kao ti. Još si tu? Tu sam, mislim da sam zaspao. Bili smo prijatelji od prvog razreda. Ali više niste? Ora uzaludno pokuša da kontroliše svoje šake koje su odjednom počele da se tresu. Prošlo je više od dve godine otkad je nekome pričala o Adi. Nije joj čak ni ime naglas izgovarala Avram se naže prema njoj. Šta se to s tobom zbiva? Zašto si takva?

Čuj...

Šta?

Ona proguta i brzo reče: U prvom razredu, prvog dana, kada sam ušla u učionicu, prvo sam nju ugledala.

Zašto?

Pa, zakikota se Ora, i ona je riđokosa.

A-ha! A jesi li i ti?

Ona se glasno nasmeja i smeh joj je ponovo bio zdrav i melodičan. Doista se iznenadila što neko ko je toliko dugo bio i razgovarao s njom, čitave tri noći, nije znao da je ona ri-

đokosa. Ali nemam pege, brzo je objasnila. Ada ih je imala, po celom licu i na rukama i nogama. Da li te ovo uopšte zanima?

I po nogama?

Svugde.

Zašto si prekinula?

Ne znam. Nema tu mnogo da se priča.

Kaži mi ono što ima.

To je malo... Oklevala je, jer nije mogla da odluči da li da mi priča o tajnama bratstva. Treba da znaš da će riđokoso dete prvo pogledati ima li druge riđokose dece u blizini.

Da im bude prijatelj? O, ne, suprotno od toga. Je l' tačno?

Ona se zadivljeno nasmeši u mraku. Pametniji je nego što je mislila. Tačno, reče ona. I da ne bi nikada stali uz njega.

Tako isto i ja – odmah potražim sve prcoljke.

Zašto?

Eto tako.

Jesi li... Čekaj, jesi li nizak?

Kladim se da ti nisam ni do skočnog zgloba.

Ma nemoj!

Ozbiljno ti kažem, nemaš pojma kakve sve ponude dobijam od cirkusa.

Kaži mi nešto.

Šta?

Ali, budi iskren.

Nastavi.

Zašto si dolazio kod mene juče i danas?

Ne znam. Jednostavno sam došao.

Pa i tako, zašto?

On pročisti grlo i reče: „Hteo sam da te probudim pre nego što počneš da pevaš u snu, slagao je Avram.“

Šta si rekao?

„Hteo sam da te probudim pre nego što počneš da pevaš u snu, slagao je spletkaroš Avram.“

O, pa ti...

Da.

Ti dodaješ ono što...

Tačno.

Tišina. Potajni osmeh. Točkovi se brzo okreću na oba kraja.

I zoveš se Avram?

Šta mogu? To je bilo najjeftinije ime koje su moji roditelji mogli da priušte.

A ono bi bilo kao kada bih ja rekla, na primer: „Obrača mi se kao da je glumac u pozorištu“, pomisli Ora?

„Ukapirala si“, Avram pohvali Oru i reče u sebi: „Draga dušo, verujem da smo pronašli...“

„A sada malo začuti, reče Ora genije, i utonu u misli dublje od okeana.“

„Pitam se kakve to misli dublje od okeana ona misli, nervozno se pitao Avram.“

„Ona misli da bi doista htela da ga vidi, samo malo – i tada Ora, lukava kao lisica, obznani da je, osim stolice, za danas pripremila i ovo.“

Nešto je zagrebalo, jednom, dva puta, i pojavio se plamičak, svetlost koja je obasjala sobu. Duga, svetla, mršava ruka držala je šibicu-buktinju. Svetlost se razliva preko zidova kao tečnost u vazi. Soba je velika, s mnogo praznih, golih kreveta i drhtavim senkama, sa zidom i ragastovom, a usred tog kruga od svetla nalazi se Avram, malo nagnut unazad zbog zaslepljujuće svetlosti.

Ona pali novu šibicu i instinktivno je drži niže dole, kao da ne želi da njemu bude neprijatno. Plamen otkriva mladićeve debele, čvrste noge u plavoj pidžami. Iznenadujuće male šake nervozno mu se gnječe u krilu, i svetlost se podiže do kratkog, jakog tela i izvlači veliko okruglo lice iz mraka. Uprkos bolesti, na licu se nalazi skoro neprijatna žudnja za životom, znatiželjna i silovita, s loptastim nosom i otečenim kopcima, a iznad njih se nalazio zamršen, neuredan žbun crne kose.

Najviše je iznenadio način na koji joj nudi svoje lice na pregled i presudu, čvrsto zatvorenih očiju, naporno iskrivljenih crta. Na trenutak izgleda kao neko ko je upravo bacio veoma lomljiv predmet u vazduh i sada zastrašeno očekuje da se razbije.

Ora dahće od bola i liže opečen prst. Posle kratkog oklevanja, ona pali još jednu šibicu i drži je ispred svog čela. Zatvara oči i brzo pronese svetlost gore-dole ispred svog lica. Trepavice joj podrhtavaju, usne su joj malo isturene. Senke se lome na njenim dugim, visokim jagodicama i oko prkosne, podbule lopte od njenih usta i brade. Nešto mračno i puno sna lebdi iznad tog ljupkog lica, nešto izgubljeno i neodraslo, ali možda samo tako izgleda zbog bolesti. Njena kratka kosa svetluca kao uglačani mesing i njen sjaj traje u Avramovim očima čak i kada se šibica ugasi i mrak je ponovo celu prekrije.

(S engleskog preveo David Albahari)